

Állásfoglalás "A helyi önkormányzatok mozgásterének, döntési szabadságának bővítése érdekében szükséges intézkedésekről" c. kormány-előterjesztéssel kapcsolatban

Örülünk, hogy a 100 lépés program keretei között sok halasztás után talán történik valami, ami javíthat a munkához jutás esélyein, szolgálhatja az igazságosabb elosztást. Ugyanakkor a gyors lépések kockázatokkal járnak, amelyek a szociális ellátásokat, a személyes szociális szolgáltatásokat, végső soron az azokat igénybe venni kívánó szegényeket negatívan érintik. Levelünkben ezekkel kapcsolatos aggodalmainknak adunk hangot.

A Szociális Szakmai Szövetség értetlenül és felháborodással fogadta a Belügyminisztérium és a Pénzügyminisztérium
„a helyi önkormányzatok mozgásterének, döntési szabadságának bővítése

érdekében szükséges intézkedésekről”

címmel elkészített - 2005. júniusi - kormány-előterjesztésének egyes, az önkormányzatok szociális feladatait újraszabályozni kívánó elképzeléseit.

Amíg az előterjesztés egyes részletei támogatandóak,

- „a támogatási rendszert úgy kell átalakítani, hogy ösztönözze a feladatok társult és integrált formában történő ellátását”,
- „a szociális intézményekben be kell vezetni a kapacitásszabályozást”,
- „a szociális intézmények működtetéséhez kapcsolódó normatív állami hozzájárulásokat az ápolási szükséglet szerint differenciáltan kell megállapítani, és ehhez illetve a szociális rászorultsághoz kapcsolódóan kell a térítési díjak megállapításának szabályait kialakítani”,
- „el kell készíteni a szociális alapellátási feladatok és a gyermekjóléti alapellátások szélesebb körű integrációját biztosító jogi szabályozást”,

addig az előterjesztés más elemei számunkra elfogadhatatlanok:

- „enyhíteni szükséges a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet önkormányzatokat korlátozó – foglalkoztatásra, képesítési előírásokra és tárgyi feltételekre vonatkozó - előírásait, a kötelező előírásokat ajánlottá kell tenni”,
- „a települési önkormányzatok szociális alapszolgáltatási feladatai esetében a személyi és szakképzettségi feltételek biztosítására, valamint a személyes

gondoskodás körébe tartozó gyermekvédelmi ellátások és a gyermekek átmeneti gondozását biztosító ellátások átalakítására előírt 2005. december 31-i határidőt 2007. december 31-éig meg kell hosszabbítani”,

Úgy tűnik, egyik előterjesztő minisztérium számára sem világos a szociális szakma jelentősége. Az emberek, családok, közösségek szociális problémáinak megoldása ugyanúgy szakképzettséget igényel, mint az emberek gyógyítása, vagy hidak építése. A szociális szakma érthető okokból nem létezett az államszocializmusban. Elfogadása, és a képzés megindítása csak 1989-ben történt meg, Európához képest legalább 50 éves késéssel. Minthogy ezért nem volt elég szakember, a szakemberek alkalmazásának követelményét a törvény halasztotta. Az önkormányzatok a halasztást gyakorta felmentésként értelmezték. Érthető anyagi érdekből mindenütt szívesebben alkalmazták a rosszabbul, mint a jobban képzett embereket. A megfelelő képzettséggel rendelkező szakemberek aránya számos területen elfogadhatatlanul alacsony, noha már lenne „kínálat”. Jelenleg a szociális és gyermekjóléti területen dolgozók 23%-a rendelkezik diplomával és kb. 25 %-a alapfokú végzettséggel (NCSSZI 2004.). Az egyes területek szakképzettségi mutatói nagyon rosszak. A gyermekvédelemben a helyzet tragikus, de más területeken is rombol a szakemberhiány. A gyerekjóléti szolgálatoknál a diplomások fele nemhogy szociális végzettséggel nem rendelkezik, de még szakirányú végzettsége sincs (OSAP 2002.). Az előterjesztés egyébként a jelenlegi helyzetből is visszalép, illetve visszatér ahhoz az évtizedekkel korábbi állásponthez, amely tagadta mind a szociális munka, mind a szociális képzés jelentőségét.

A szociális szakképzettség hiányában, alacsony képzettséggel, illetve korszerűtlen szemlélettel végzett szociálpolitikai és szociális munka mérhetetlen károkat okoz. Ezt felismerve az Európai Unió országaiiban igen magas követelményeket támasztanak a szociális szakmával szemben, ami a bolognai folyamat során kidolgozott képzési rendszerben is kifejeződik. Mindezek alapján megengedhetetlennek tartjuk mind a kötelező szakmai előírások ajánlottá degradálását, mind pedig a határidők ismételt kitolását.

A Szociális Szakmai Szövetség kéri az előterjesztés felülvizsgálatát, illetve a folyamatos szakmai konzultáció biztosítását a végleges döntés meghozatala előtt!

Budapest, 2005. június 24.

Ferge Zsuzsa
elnök

